

8 בדצמבר, 2024

הנדון: מענקי סיוע לתעשייה בהסתגלות למס הפחמן

ביום 25.11.2024 פרסמה הרשות להשקעות במשרד הכלכלה פנייה להערות הציבור שעניינה פתיחת מסלול סיוע למגזר התעשייה בהפחתת פליטות באמצעות לכידה וסילוק גזי חממה ("מס פחמן") שנקבע בהחלטת ממשלה 1261 – "תמחור פליטות מזהמים וגזי חממה" ולהתייעלות המעבר לדלקים חלופיים (לסקירת משרדנו בעניין [מס הפחמן](#)).

מסלול הסיוע נקבע בהוראת מנכ"ל 4.80 – סיוע לתעשייה בהפחתת פליטות באמצעות לכידה וסילוק של גזי חממה ("הוראת המנכ"ל"), לפיה מפעלים העושים שימוש בדלקים מסוג גז טבעי, גט"ד, גפ"מ או מזוט (1%/0.5% גופרית) המשמשים להפקת אנרגיה, יהיו זכאים למענקי סיוע בהסתגלות למס הפחמן, באמצעות לכידה וסילוק גזי חממה ושיפור תהליכי ייצור, בכפוף לעמידה בתנאי הוראת המנכ"ל. לעיון בהוראת המנכ"ל [ונספחיה לחצו כאן](#).

להלן יפורטו עיקרי הוראת המנכ"ל:

1. מפעלים הרשאים להגיש בקשת סיוע

מפעל המשתמש בדלקים לצורך פעילותו ואשר מעוניין להגיש בקשת סיוע בהפחתת פליטות באמצעות לכידה וסילוק של גזי חממה ("מפעל" או "מבקש" ו-"בקשת סיוע"), נדרש לעמוד בכל התנאים הבאים:

- 1.1 המבקש הוא בעל הנהלת חשבונות עצמאית בהתאם לכל דין ואינו בעל חשבון מוגבל או מצוי בתהליכי כינוס נכסים או פירוק;
- 1.2 היקף שימוש בדלקים – ההיקף המינימלי של שימוש בדלקים בתקופת הבסיס¹ לא יפחת מערך של 3,489 MMBTU, לפי מנגנון ההמרה שצורף [כנספח 3](#) להוראת המנכ"ל;
- 1.3 המבקש פעיל ועושה שימוש בדלק מסוג גז טבעי, גט"ד, גפ"מ או מזוט (1%/0.5% גופרית) המשמשים למטרות הפקת אנרגיה;
- 1.4 מבקש הסיוע אינו פטור מתשלום מס בלו על דלק בהתאם לצו הבלו על דלק (הטלת בלו), תשס"ד-2004. יובהר כי מבקש סיוע אשר זכאי לפטור חלקי מתשלום מס בלו יוכל להגיש בקשה במסגרת הוראה זו אך ורק בגין צריכת דלקים בהיקף שחורג מהיקף הפטור המגיע לו.
- 1.5 מבקש הסיוע אינו זכאי לסיוע כספי מכל גורם ממשלתי עבור ההשקעות המזכות המוזכרות בבקשתו, למעט מסלול הסיוע שנקבע בהוראת מנכ"ל 4.79 – סיוע לתעשייה להסתגלות העלייה במס הבלו – מס פחמן.

2. תקופת הסיוע – תקופת הסיוע המקסימלית תעמוד על 5 שנים, ותוקף התכנית מכח הוראה זו יהיה לכל

¹ "תקופת הבסיס" – כמפורט [בנספח 3](#) להוראת המנכ"ל; שנת הבסיס היא 2024.

המאוחר עד לסוף שנת 2030. מבקש הסיוע שהגיש בקשת סיוע במסגרת המסלול עבור פחות מ-5 שנים, יוכל להגיש בקשה נוספת עד לסוף שנת 2030, אך תקופת הסיוע הכוללת לא תעלה על 5 שנים כאמור.

3. **תקופת הביצוע** – גובה הסיוע ייקבע לפי "תקופת הביצוע" – פרק הזמן שיקבע לצורך חישוב היקף הפחמן המטופל ביחס לסכום מס הבלו העודף שישולם על ידי מבקש הסיוע על צריכת דלקים ברמה שנתית.

4. **תשלומי הסיוע**

4.1. סכום הסיוע יחושב ביחס לכל שנה בנפרד (כולה או חלקה), לפי תקופת הסיוע שנקבעה ועל פי נוסחה קבועה המתחשבת בהיקף הפחמן הדו-חמצני שנלכד, נוקה, הועבר וטופל על בסיס שיטה מתאימה לפרויקט (כאמור בסעיף 5 להלן), מחיר מס הפחמן התוספתי לגז טבעי בשנה לטון גז ומקדם פליטת פחמן לגז טבעי (2.78 tCO₂e / טון גז טבעי).

4.2. סכום הסיוע יחושב בכל שנה משנות המתווה בנפרד, בהתבסס על שיעורי המס התוספתי **על גז טבעי** כפי שנקבעו בהחלטת ממשלה 1261 וכמפורט **כנספת 3** להוראת המנכ"ל.

4.3. היה וסכום הסיוע המחושב גבוה ממס הבלו ששולם בפועל מבקש הסיוע בשנה בגינה מחושב המענק, גובה הסיוע יהיה שווה לגובה הבלו ששולם בפועל.

4.4. ככל ומבקש הסיוע יציג אסמכתאות לכך שתחום פעילותו חשוף למסחר בינלאומי, יצרנים מתחרים במדינות בהן לא קיים מס פחמן, מבקש הסיוע עשוי להיות זכאי לתוספת של 2% לסכום הסיוע. ככל שתוענק תוספת כאמור, היקף המענק הכולל בהוראה זו לא יוכל להיות גבוה יותר מסך היקף הבלו ששולם באותה תקופת ביצוע.

5. **תכנית הפרויקט**

מבקש הסיוע מתחייב לבצע פרויקט העומד התנאים הבאים:

5.1. לכידת פחמן דו-חמצני, ניקוי, העברתו, אחסונו הזמני וטיפולו על בסיס שיטה מתאימה לפרויקט, כאשר היקפי הפחמן המעורב בשלבים השונים ניתנים לכימות (כמפורט בסעיף 6 להלן) במונחי טון שווה-ערך פחמן דו חמצני (tCO₂e).

5.2. הפעולות המזכות לביצוע פרויקט זה כוללות: לכידת פחמן מדלק לפני בעירה והעברתו לטיפול; לכידת פחמן לאחר שריפת הדלק והעברתו לטיפול; לכידת פחמן באתר אחד וטיפול בו באתר אחר, כאשר מגיש הבקשה הינו הגוף המשלם את מס הפחמן על הדלקים המשתתפים בלכידה. פרויקט הכולל לכידה של פחמן ללא טיפול או טיפול בפחמן ללא לכידה לא יוכר כפעילות מוכרת לפרויקט.

6. **כימות הפחמן הנלכד והמטופל**

6.1. כימות הפחמן במסגרת ביצוע הפרויקט יתבצע על בסיס מתודולוגיה מתאימה לפרויקט הנתון ואשר מתבססת על הנחיותיו של גוף בינלאומי מוכר אשר הינו אחד מאלה: רגולטור בינלאומי;

אחד מארגוני השווקים הוולונטריים לסחר בהפחחות גזי חממה כקבוע בהוראה; מקור אחר של מתודולוגיית כימות אשר ימצא כמתאים עבור הפרויקט המוצע ויאושר על ידי הבדק המקצועי מטעם משרד הכלכלה והתעשייה.

6.2. כימות הפחמן יהיה בהתאם לשיטות הייעודיות לכימות בתכנית הפרויקט המאושרת, ותכלול את השלבים הבאים (לפי רלוונטיות לפרויקט ודרישות השלב הרלוונטי): כימות בשלב הלכידה והניקוי, כימות בשלב העברה ואחסון זמני וכימות בשלב הטיפול (שימוש חוזר או אחסון קבוע). כימות הפחמן יתבסס על מדידה בפועל אשר תאפשר חישוב ישיר של מסת הפחמן ומדידות אלו יהיו מגובות באסמכתאות.

6.3. על מבקש הסיוע להקים, לתחזק וליישם תוכנית ניטור בהתאם לשיטה מקובלת ומאושרת על ידי הוועדה. נתוני הניטור, אסמכתאות והמדידות יישמרו באופן רציף לאורך תקופת הדיווח, ויהיו ניתנים לאימות על ידי בודק מקצועי בכל שלב שהוא.

7. המשך דיווח ותשלום

7.1. מפעל המקבל סיוע ידווח תוך 60 יום מסיום תקופת הביצוע את אודות נתוני היקף השימוש בדלקים בפועל בתקופה המדווחת, את היקף תשלומי מס הבלו הנגזר מהם, את חישוב היקף לכידת וטיפול הפחמן שבוצע בפועל, את היקף דליפת הפחמן, את היקף המענק הנגזר מכך וכלל הנתונים הרלוונטיים לעמידתו בתנאי כתב האישור שקיבל.

7.2. גובה תשלום הסיוע יחושב בעת בחינת הבקשה ויחושב כמענק שנתי. תשלום עבור כל תקופת ביצוע ישולם בתוך 90 יום מהדיווח וכפוף להוכחת עמידה בכל התנאים לזכאות התשלום.

8. לוחות זמנים בהוראת המנכ"ל

8.1. תיקונים להוראת המנכ"ל, ככל שיאושרו, ותשובות לשאלות בנוגע להוראת המנכ"ל, יפורסמו עד ליום 18.12.2024;

8.2. הגשת בקשות סיוע במסגרת הוראת המנכ"ל תתאפשר החל מיום 19.12.2024.

סקירה זו ניתנת כשירות ללקוחותינו, האמור בה אינו מהווה משום חוות דעת, ייעוץ משפטי, המלצה או הצעה לפעול בדרך כלשהי. אולגן רוב ושות', עורכי דין אינם נושאים באחריות כלשהי לנכונותם ולדיוקם של הסקירה ופרטיה, ולא יישאו בשום מקרה באחריות לנזק מכל סוג ומין, שייגרם בגין השימוש במידע הכלול בסקירה זו.

בברכה,

צביקה מרקס, עו"ד דולב פנחס, עו"ד

אולגן רוב ושות', עורכי דין